

Δράση: Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας
Υποδράση: Ενδοσχολική Επιμόρφωση, Επιστ.υπεύθυνη: Μαρία Λιακοπούλου

Αξιολόγηση του μαθητή στο πολυπολιτισμικό σχολείο

Περιλήψεις

17 Απριλίου & 29 Μαΐου 2013

1^ο Δημοτικό Σχολείο Πολυκάστρου

Αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή: Εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης- Portfolio

1. Παρουσίαση της βασικής προβληματικής που αφορά την αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή. Η προσπάθεια ορισμού της Αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή θα αναδείξει τα σχετικά επιστημολογικά προβλήματα που απασχολούν τους ερευνητές. Στη συνέχεια και ως απόρροια αυτών θα παρουσιαστούν οι θέσεις τόσο αυτών που υποστηρίζουν την αξιολόγηση του μαθητή όσο και εκείνων που απορρίπτουν κάθε αξιολόγηση. Θα αναφερθούν οι παιδαγωγικοί, ψυχολογικοί, κοινωνικοί και διοικητικοί λόγοι που συνηγορούν υπέρ της μιας ή της άλλης θέσης.

Η παραπάνω θεωρητική ανάλυση θα συνδεθεί με τα ισχύοντα κάθε φορά στο χώρο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στη χώρα μας σχετικά με την αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή.

2. Διερεύνηση της σχέσης μεταξύ των αντικειμενικών διδακτικών στόχων και των εξεταστικών δοκιμασιών. Θα αξιοποιηθεί το περισσότερο αποδεκτό ταξινομικό σύστημα, που είναι αυτό του B.S.Bloom και των συνεργατών του και με βάση το οποίο οι διδακτικοί στόχοι διακρίνονται κατ' αρχήν σε γνωστικούς, συναισθηματικούς και ψυχοκινητικούς με επί μέρους υποδιαίρεσεις.

Θα γίνει επίσης αναφορά στον παραδοσιακό (ερωτήσεις ανάπτυξης) και στο σύγχρονο (ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου) τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή, επισημαίνοντας τόσο τα θετικά όσο και τα αρνητικά του ενός όσο και του άλλου τρόπου, προτείνοντας μέτρα για τη βελτίωση και των δύο τρόπων αξιολόγησης του μαθητή.

Εργαλεία αξιολόγησης για την ανάπτυξη της κριτικής και αναστοχαστικής σκέψης

Η ανάδειξη της παιδαγωγικής σημασίας της αξιολόγησης του μαθητή και η παρουσίαση ορισμένων εργαλείων της που μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών είναι ο κύριος σκοπός. Μια εποικοδομητική χρήση των εργαλείων αυτών απαιτεί κατ' αρχήν μια διαφορετική αντίληψη σχετικά με τις παρακάτω βασικές παραδοχές:

1. Αναγνώριση του λάθους ως αναπόσπαστο μέρος της μαθησιακής διαδικασίας
2. Αναγνώριση της αξιολόγησης ως παιδαγωγική πρακτική που εμπλέκει τον μαθητή στη χρήση ή/και διαμόρφωση εργαλείων αποτίμησης της μαθησιακής του πορείας.

Ο ορισμός του "portfolio" ως η «συστηματική οργανωμένη συλλογή ενδείξεων που χρησιμοποιούνται από τον εκπαιδευτικό προκειμένου να παρακολουθήσει την ανάπτυξη των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των στάσεων του μαθητή» δίνει μια πρώτη εικόνα για το εύρος των δυνατοτήτων που μπορεί να έχει αυτό το εργαλείο αξιολόγησης του μαθητή, αν αξιοποιηθεί σωστά. Η αξιολόγηση του "portfolio" γίνεται με βάση κλίμακα κριτηρίων που προκύπτουν από τη συνεργασία εκπαιδευτικού μαθητών, με τους μαθητές να αναλαμβάνουν ευθύνη για τη μάθηση και την προσωπική τους ανάπτυξη και τον εκπαιδευτικό να εστιάζει στις προσωπικές κλίσεις και αδυναμίες του μαθητή.

Η αξιοπιστία στην αξιολόγηση της γραπτής έκφρασης στο πλαίσιο των εναλλακτικών ή αυθεντικών μορφών αξιολόγησης

Η αξιοπιστία αποτελεί πάντα ουσιώδες στοιχείο μιας καλής αξιολόγησης. Η αξιοπιστία στην αξιολόγηση της γραπτής έκφρασης του μαθητή, λαμβάνει άλλη διάσταση αν αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της διαμορφωτικής αξιολόγησης, που άλλωστε αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή. Η διαμόρφωση κλίμακος αποτίμησης των κριτηρίων αξιολόγησης της γραπτής έκφρασης, ίδια αν συνδυαστεί με διαδικασίες αυτοαξιολόγησης του μαθητή, μπορεί να αποτελέσει δυναμικό στοιχείο στο πλαίσιο της αυτορυθμιζόμενης μάθησης.

Παρουσίαση των «Δραστηριοτήτων» των εκπαιδευτικών

Στο πλαίσιο της σύνδεσης της θεωρίας με την πράξη, οι εκπαιδευτικοί θα παρουσιάσουν τις δράσεις τις οποίες πραγματοποίησαν με τη συνεργασία των μαθητών τους στο μεσοδιάστημα μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου μέρους του σεμιναρίου, ώστε να διερευνηθούν τα όρια, οι περιορισμοί αλλά και οι δυνατότητες της αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή μέσω της αξιοποίησης του portfolio και γενικότερα των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης.

I. Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

Αδαλόγλου Κυριακή, (2007) Η γραπτή έκφραση των μαθητών, Προτάσεις για την αξιολόγηση και τη βελτίωσή της, Αθήνα: Κέδρος

Αθανασίου Λεωνίδας, Αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή στο σχολείο και του διδακτικού έργου, Ιωάννινα, 2000

Δημητρόπουλος Ε. (1998), Εκπαιδευτική αξιολόγηση, η Αξιολόγηση της εκπαίδευσης και του εκπαιδευτικού έργου, Θεσσαλονίκη: Γρηγόρης

Ingenkamp K. (1993) Εγχειρίδιο Παιδαγωγικής Διαγνωστικής, Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης

Κασσωτάκης Μ. (2010), Η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών, Αθήνα: Γρηγόρης.

Κασσωτάκης Μ., Βάμβουκα Ι. (2007), Τα λάθη των μαθητών υπό το πρίσμα σύγχρονων φιλοσοφικών και ψυχοπαιδαγωγικών θεωριών και η αντιμετώπισή τους στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πράξης, στο: Πρακτικά συνεδρίου «Τα λάθη των μαθητών: Δείκτες Αποτελεσματικότητας ή Κλειδιά για τη Βελτίωση της Ποιότητας της εκπαίδευσης, Θεσσαλονίκη: Έκδοση Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας, σ. 3-12.

Καψάλης Α. (1998), Αξιολόγηση και βαθμολογία στο δημοτικό σχολείο, Αθήνα: Gutenberg

Κουλαϊδής Β. (Επιμέλεια) (2007), Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη κριτικής – δημιουργικής σκέψης, Αθήνα: ΟΕΠΕΚ

Ματσαγγούρας Η., Κουλουμπαρίση Α. (2004), Φάκελος Εργασιών του Μαθητή (Portfolio Assessment): Η Αυθεντική Αξιολόγηση στη Διαθεματική Διδασκαλία στο Αγγελίδη, Π.Α. & Μαυροειδή, Γ.Γ. (επιμέλεια) *Εκπαιδευτικές Καινοτομίες για το Σχολείο του Μέλλοντος*. Αθήνα: Τυπωθήτω- Γ. Δαρδανός.

Πηγιάκη Π. (1998), Προετοιμασία, Σχεδιασμός και Αξιολόγηση της Διδασκαλίας, Αθήνα: Γρηγόρης.

Ρεκαλίδου Γ. (2011), Αξιολόγηση της μάθησης ή Αξιολόγηση για τη μάθηση;, Αθήνα: Πεδίο Α.Ε.

Ρέλλος Νικόλαος (2003), Έλεγχος Μάθησης Αξιολόγηση Μαθητικής Επίδοσης, Αθήνα: Gutenberg

Φωτιάδου Τ. (2001), Το Portfolio ως Μέσον Ανάπτυξης Δεξιοτήτων των Μαθητών: Μια Πρόταση, *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων. Τ.5: 128-139.*

II. Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

- Popham W. J (1975)., Educational Evaluation, New Jersey, Prentice-Hall,.
- Scriven M., (1994) "Evaluation: Formative, summative and Goal-free" στο Husen T. Postlethwaite N. (εκδ.), The international encyclopedia of education, Oxford, Pergamon Press, 4, , σ. 2097-2101.
- Tyler R. W., (1994) "Evaluation: A Tylerian Perspective", στο Husen T. Postlethwaite N. (εκδ.), Oxford, Pergamon Press, , 4, σ. 2074-2079.
- Arter, J., & Spandel, V. (1992) Using Portfolios of Student Work in Instruction and Assessment. Educational Measurement: Issues and Practice, 11 (1): 36-41
- Henley, G.L. (1995) Teaching critical thinking: Focusing on metacognitive skills and problem solving, Teaching of Psychology, 22(1): σ. 68-72
- Jones, J. & Chittenden, E. (1995) Teachers' Perceptions of Rating an Early Literacy Portfolio. Princeton, NJ: Center for Performance Assessment, Educational Testing Service.